



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 359/09-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť R. H., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 115/07, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť R. H. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2009 doručená sťažnosť R. H. (ďalej len „sťažovateľ“) vrátane žiadosti „o ustanovenie obhajcu“, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 115/07 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

*„V uvedenej trestnej veci pod čk: 5 T 115/07 podala okresná prokuratúra v Trnave obžalobu na OS-Trnava dna 10. 7. 2007.*

*OS-Trnava však vytýčil termín HP až dna 31. 3. 2009 na deň 21. 5. 2009, čiže od podania obžaloby do vytýčenia termínu HP uplynulo dvadsať mesiacov bez môjho zavinenia, čo je doba na základe ktorej namietam porušenie označeného práva.*

*Účelom priznania práva podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.*

*Dňa 16. 4. 09 som predsedovi OS-Trnava adresoval sťažnosť na prietahy v konaní vo veci 5 T 115/07.“*

Keďže napriek uvedenému napadnuté konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené, sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby takto rozhodol:

*„Sťažnosťou sa domáham, aby ÚS-SR vyslovil voči OS-Trnava vo veci čk: 5 T 115/07 porušenie čl. 48/2 Ú-SR, čl. 6/1 Dohovoru, a v zmysle čl. 127/3 Ú-SR žiadam priznať aj primerané finančné zadosťučinenie.*

*Na základe § 50/3 zákona o ÚS rozsah zadosťučinenia požadujem vo výške 200 000 eur (dvesto tisíc eur). ...*

*Deklarovanie porušenia práva a príkaz konať bez zbytočných prietahov je síce významnou súčasťou zadosťučinenia, ale nemožno ho považovať za plne dostatočné zadosťučinenie, keďže prietahy v konaní sa už nedajú zásadne napraviť ani odstrániť, a preto uvedený rozsah 200 000 eur považujem v záujme ochrany ústavnosti za primerané zadosťučinenie, ako náhradu nemajetkovej ujmy v danom prípade ujmy na ústavnom práve.“*

Podpredseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti sp. zn. 1 SprV/282/2009 z 18. mája 2009 okrem iného uviedol:

*„Sťažovateľ iba všeobecne namieta prieťahy v konaní, ktoré nie sú osobitne špecifikované.*

*Po oboznámení sa s trestným spisom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5 /115/2007 boli zistené nasledovné skutočnosti:*

- obžaloba na sťažovateľa bola podaná dňa 10. 07. 2007 (č. l. 139)*
- uznesením zo dňa 20. 12. 2007 došlo k spojeniu vecí sťažovateľa sp. zn. 5T/115/2007 a sp. zn. 3T/51/2005 (č. l. 156)*
- dňa 16. 06. 2008 sudkyňa JUDr. H. G. vrátila po spojení vecí spis konajúcemu sudcovi M. K. s tým, že nesúhlasí so spojením vecí (č. l. 157)*
- dňa 17. 06. 2008 bola vec sťažovateľa sp. zn. 5T/115/2007 vylúčená (č. l. 158)*
- na č. l. 166 sa nachádza úprava konajúceho sudcu zo dňa 17. 07. 2008 na vyčkanie právoplatnosti inej trestnej veci sťažovateľa sp. zn. 30T/21/2005*
- dňa 11. 09. 2008 bolo trestné stíhanie sťažovateľa zastavené (č. l. 169)*
- prokurátor podal dňa 5. 09. 2008 sťažnosť proti zastavujúcemu uzneseniu (č. l. 172)*
- dňa 16. 10. 2008 bol trestný spis predložený na Krajský súd Trnava (č. l. 176)*
- Krajský súd Trnava dňa 26. 02. 2009 zrušil uznesenie okresného súdu a vec vrátil súdu I. stupňa na nové konanie a rozhodnutie (č. l. 180)*
- spis sa vrátil z odvolacieho súdu dňa 09. 03. 2009 (č. l. 181)*
- na základe dlhodobej práceneschopnosti sudcu M. K. a jeho disciplinárneho stíhania bola vec dňa 02. 02. 2009 pridelená sudcovi JUDr. P. P. (č. l. 185)*
- dňa 27. 03. 2009 bol určený termín hlavného pojednávania na deň 21. 05. 2009 (č. l. 189)*
- dňa 08. 04. 2009 bola vec pridelená na ďalšie konanie JUDr. R. K., ktorý nastúpil ako nový sudca na tunajší súd dňa 01. 04. 2009 (č. l. 200)*
- na č. l. 208 sa nachádza záznam, že spis sp. zn. 30T/21/2005 ohľadom sťažovateľa sa stále nachádza na Krajskom súde Trnava od 04. 09. 2008*

*Z vyššie uvedeného vyplýva, že sťažovateľ má na tunajšom súde neskončené viaceré trestné veci (sp. zn. 3T/51/2005, sp. zn. 5T/115/2007, sp. zn. 30T/21/2005), ktoré nie sú skončené. Vo veci sp. zn. 5T/115/2007 prichádza do úvahy v prípade uznania viny*

*sťažovateľa uloženie súhrnného trestu odňatia slobody vo vzťahu k odsúdeniu sp. zn. 30T/21/2005, ktoré stále nie je právoplatne skončené.*

*Okresný súd Trnava je toho názoru, že v predmetnej veci nedošlo k výraznejším prieťahom v konaní, pričom nie je možné konať predovšetkým z toho dôvodu, že sa čaká na právoplatné skončenie trestnej veci sp. zn. 30T/21/2005.*

*Za tejto situácie považujem podanú sťažnosť za neodôvodnenú.“*

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa smerujúceho proti postupu okresného súdu, ktorým boli podľa neho spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 T 115/2007.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, s jej prílohami, ako aj s vyžiadaným súvisiacim spisom okresného súdu dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je zjavne neopodstatnená.

Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z posúdenia doterajšieho priebehu konania pred prvostupňovým súdom, ktoré začalo 10. júla 2007 podaním obžaloby Okresnej prokuratúry Trnava na sťažovateľa pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1 Trestného zákona.

Ďalší priebeh namietaného konania spolu s chronológiou všetkých procesných úkonov je podrobne opísaný vo vyjadrení okresného súdu k sťažnosti z 18. mája 2009,

pričom podľa zistení ústavného súdu zodpovedá obsahu súdneho spisu v trestnej veci sťažovateľa.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05).

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovet (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že je pravdivé tvrdenie sťažovateľa o tom, že okresný súd po podaní obžaloby 10. júla 2007 až v marci 2009 nariadil termín hlavného pojednávania vo veci na 21. máj 2009, no na druhej strane ústavný súd taktiež zistil, že okresný súd rozsudkom zo 14. mája 2008 v inej trestnej veci vedenej pod sp. zn. 30 T 21/2005 uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Trestného zákona a trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 171 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody na 6 rokov a 10 mesiacov nepodmienečne. Okresný súd po podaní odvolania sťažovateľom proti uvedenému rozsudku okresného súdu uznesením z 11. septembra 2008 trestné stíhanie proti sťažovateľovi v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 115/2007 zastavil, keď v odôvodnení písomného vyhotovenia uznesenia okrem iného uviedol, že je bezvýznamné pokračovať v napadnutom trestnom konaní vzhľadom na trest uložený sťažovateľovi rozsudkom v konaní vedenom pod sp. zn. 30 T 21/2005. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 26. februára 2009 napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu,

že rozsudok okresného súdu zo 14. mája 2008 vo veci vedenej pod sp. zn. 30 T 21/2005 nebol v čase, keď okresný súd rozhodol o zastavení konania vo veci vedenej pod sp. zn. 5 T 115/2007, ešte právoplatný.

Ústavný súd ďalej zistil, že krajský súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 6 To 65/2008 rozsudkom z 24. septembra 2009 zmenil preskúmaný rozsudok okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 30 T 21/2005 priamo súvisiacej s napadnutým konaním tak, že pôvodne uložený trest okresným súdom sťažovateľovi znížil a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov nepodmienečne so zaradením do II. nápravno výchovnej skupiny v dôsledku prekvalifikovania skutku uvedeného v bode 1 rozsudku okresného súdu (pôvodne podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 35 ods. 2 Trestného zákona) na trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Okresný súd po vrátení spisu 27. marca 2009 určil termín hlavného pojednávania na 21. máj 2009. Napriek tomu, že sťažovateľ upovedomenie o určení termínu hlavného pojednávania prevzal 3. apríla 2009, podal 16. apríla 2009 predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní. Po doručení odpovede predsedu okresného súdu z 21. apríla 2009 podal sťažovateľ 4. mája 2009 (po necelých dvoch týždňoch) sťažnosť na prietahy v konaní ústavnému súdu. Uvedené konanie sťažovateľa ústavný súd vyhodnotil ako účelové a čisto formálne využitie sťažnosti na prietahy v konaní. Navyše správanie sťažovateľa v ďalšom priebehu napadnutého konania taktiež neprispelo k bezprietahovému priebehu napadnutého konania.

Okresný súd neakceptoval ospravedlnenie neúčasti sťažovateľa na hlavnom pojednávaní nariadenom na 21. máj 2009 doručené 20. mája 2009 (deň pred hlavným pojednávaním), ktoré sťažovateľ odôvodnil nutnosťou prípravy na odvolacie konanie proti rozsudku okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 30 T 21/2005. Ústavný súd sa stotožnil s názorom okresného súdu vysloveným v odôvodnení uznesenia z 21. mája 2009, ktorým bola sťažovateľovi uložená poriadková pokuta za neúčast' na nariadenom hlavnom pojednávaní, keď okresný súd okrem iného uviedol, že *„samotná príprava obhajoby zo strany obžalovaného 7 dní pred verejným zasadnutím nie je dostatočným*

*ospravedlnením. Takýmto ospravedlnením by mohla byť kolízia pojednávani v ten istý deň.“.*

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namietajúci porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sám svojím správaním znemožnil plynulý priebeh napadnutého konania.

Ústavný súd uzavrel, že aj keď v priebehu napadnutého konania možno pripustiť určité prvky neefektívnosti v postupe okresného súdu, v tomto štádiu konania nedosahujú takú intenzitu, aby signalizovali príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti uplatnenými v sťažnosti vrátane žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nezaoberal.

Ústavný súd napokon dodáva, že nič nebráni tomu, aby v prípade, ak okresný súd v ďalšom priebehu konania nebude postupovať efektívne a plynulo, sťažovateľ v nadväznosti na to zvážil možnosť podania novej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 2009